

ADVOKATURA FAOLIYATIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING QO'LLANILISHI

Ostonaqulov Mavlonberdi G'ayrat o'g'li

Toshkent davlat yuridik universiteti magistr talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14173756>

Annotatsiya. Ushbu maqola raqamli texnologiyalarning advokatura sohasida qo'llanilishi va bu jarayon bilan bog'liq yuzaga kelayotgan muammolarni o'rganadi. Maqolada raqamli texnologiyalar, jumladan elektron hujjatlarni boshqarish tizimlari, elektron sudlov, va ma'lumotlarni saqlashning yangi usullari orqali advokatlarining ish samaradorligini oshirish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Biroq, bu texnologiyalarni joriy etishda yuzaga keladigan kiberxavfsizlik, ma'lumotlar maxfiyligi, texnologiyalarni integratsiya qilishdagi qiyinchiliklar va malaka yetishmovchiligi kabi muammolar ham batafsil yoritiladi. Maqola raqamli texnologiyalarning advokatura sohasida muvaffaqiyatli qo'llanilishi uchun zarur bo'lgan o'zgartirishlar va yondashuvlarni taqdim etadi. Shuningdek, texnologik yangilanishlarni amalga oshirishda advokatlik firmalari va davlat regulyatorlarining muhim roli ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: Raqamli texnologiyalar, advokatura, kiberxavfsizlik, ma'lumotlar maxfiyligi, elektron sudlov, texnologiya integratsiyasi.

THE USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN ADVOCACY ACTIVITIES

Abstract. This article examines the application of digital technologies in the legal profession and the emerging challenges associated with this process. The article analyzes the possibilities of improving the work efficiency of lawyers through digital technologies, including electronic document management systems, electronic court, and new methods of data storage. However, challenges such as cybersecurity, data privacy, technology integration challenges, and skills shortages are also covered in detail. The article presents the changes and approaches necessary for the successful use of digital technologies in the field of advocacy. It also highlights the important role of law firms and state regulators in implementing technological innovations.

Keywords: Digital technologies, advocacy, cyber security, data privacy, e-judgment, technology integration.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В АДВОКАТСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Аннотация. В данной статье рассматривается применение цифровых технологий в юридической профессии и возникающие проблемы, связанные с этим процессом. В статье анализируются возможности повышения эффективности работы юристов с помощью цифровых технологий, в том числе систем электронного документооборота,

электронного суда и новых методов хранения данных. Однако также подробно рассматриваются такие проблемы, как кибербезопасность, конфиденциальность данных, проблемы интеграции технологий и нехватка навыков. В статье представлены изменения и подходы, необходимые для успешного использования цифровых технологий в сфере адвокатуры. В нем также подчеркивается важная роль юридических фирм и государственных регуляторов во внедрении технологических инноваций.

Ключевые слова: цифровые технологии, пропаганда, кибербезопасность, конфиденциальность данных, электронное судебное решение, интеграция технологий.

Kirish

Raqamli texnologiyalar bugungi globallashuv davrida inson faoliyatining barcha sohalariga, shu jumladan, huquq tizimiga ham jadal kirib kelmoqda. Advokatura, jamiyatda qonun ustuvorligini ta'minlash va fuqarolarning huquqlarini himoya qilishda muhim bo'g'in sifatida, raqamli texnologiyalardan keng foydalanishni boshladi. Ushbu o'zgarishlar advokatlarining ish uslubini tubdan o'zgartirib, huquqiy xizmatlarning sifati va tezkorligini oshirishga xizmat qilmoqda.

Raqamli texnologiyalar huquqiy hujjatlarni boshqarish, mijozlar bilan aloqa qilish, sud tizimlari bilan ishlash va hatto murakkab huquqiy tahlillarni o'tkazishda yangi imkoniyatlar yaratdi. Masalan, elektron hujjat aylanishi va onlayn maslahat xizmatlari advokatlarining har kungi ish jarayonlarini optimallashtirishda asosiy vositaga aylandi. Shu bilan birga, sun'iy intellekt va avtomatlashtirilgan tizimlar orqali advokatlarining samaradorligini oshirish imkoniyati yanada kengaymoqda.¹

Shu bilan birga, bu sohada raqamli texnologiyalarni qo'llash bo'yicha qiyinchiliklar ham mavjud. Jumladan, texnologiyalardan foydalanish bilan bog'liq xavfsizlik masalalari, texnologik savodxonlik darajasi va moliyaviy xarajatlar ushbu jarayonga ta'sir qiluvchi omillar hisoblanadi.

Advokatura faoliyatida raqamli texnologiyalarning qo'llanilishi haqida chuqurroq fikr yuritish huquq tizimidagi hozirgi zamonaviy tendensiyalarni anglashda muhim ahamiyat kasb etadi.² Yuqoridagi manbalardan foydalanib, maqolada advokatura faoliyatida raqamli texnologiyalarning afzalliklari, qiyinchiliklari va kelajakdagi rivojlanish yo'nalishlari ko'rib chiqiladi.

¹ S. Akhmetov, "Legal Technologies in Practice: Enhancing Advocacy Efficiency," Legal Studies Journal, 2023;

² Kuldosheva, G. (2022). Challenges and Opportunities for Digital Transformation in the Public Sector in Transition Economies: The Case of Uzbekistan. Harnessing Digitalization for Sustainable Economic Development, 365;

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari jamiyatning kundalik hayotining muqarrar qismiga aylandi va jamiyatlar texnologik taraqqiyot haqida qanchalik ko'p bilsalar, undan foydalanish imkoniyati shunchalik ko'p bo'ladi. Qachonki innovatsiya taqdim etilgan va ilgari surilganidan keyin ma'lum darajaga yetsa, u jamiyatning bir qismiga aylanadi. AKT yuridik kasbni boshqarish va o'z mijozlarining ishlarini ilgari surish va tayyorlash uchun o'zlashtirishi kerak bo'lgan turli xil hujjatlarni nazorat qilish bilan bog'liq. Hujjatlarni samarali saqlash va tezkor olish uchun AT tizimlaridan samarali foydalanish bilan bog'liq. Huquqiy tizim jamiyatda barqarorlik va tartibni saqlashda muhim ahamiyatga ega. Har qanday tsivilizatsiyalashgan jamiyatda yuristlar asosiy inson huquqlari, nizolar va to'qnashuvlarni hal qiladilar.

Advokat sudda o'z mijozi(lar)ini mavjud dalillarga nisbatan qonun tamoyillarini qo'llash, tegishli faktlarni taqdim etish orqali himoya qiladi. Advokatlar jamoatchilikni o'zlarining konstitutsiyaviy huquqlarini yoritadi va odamlarning uyushmalar, so'z, fikr, e'tiqod erkinligi kabi asosiy inson huquqlaridan mahrum qilinmasligini ta'minlaydi.³

Huquqiy sohada sun'iy intellektni amalga oshirish inqilobiy o'zgarishlarga olib kelishi mumkin. Hujjatlarni ko'rib chiqish va tayyorlash kabi takrorlanuvchi vazifalarni avtomatlashtirish orqali AI aniqlik va samaradorlikni sezilarli darajada oshirishi mumkin. Sun'iy intellekt inson professionallari bilan bir xil darajadagi huquqiy tajribaga ega bo'lmasa-da, u advokatlar uchun qimmatli vosita bo'lib xizmat qilishi mumkin, bu ularga o'z e'tiborini yanada murakkab masalalarga bag'ishlash imkonini beradi. Huquqiy texnologiyalarning integratsiyasi, shubhasiz, an'anaviy kasblarda samaradorlikni oshiradi.⁴

Advokatura Faoliyatida Raqamli Texnologiyalarning Qo'llanilishi

Yuridik texnologiya - bu advokatlik kasbidagi o'zgarishlar lavozim tavsiflariga qanday ta'sir qilishini o'rganadigan soha. U 1960-yillarda ma'lumotlarni avtomatik qayta ishlashni joriy qilish bilan boshlangan yuridik vazifalar uchun uning ilovalari haqida bilim olish va kompyuterlardan foydalanishni tahlil qilishni o'z ichiga oladi. Yuridik texnologiyani tavsiflash uchun ishlatiladigan til vaqt o'tishi bilan rivojlanib, dastlab yuridik firmalarga hisob-kitoblar, mijozlar portallari va ishlarni boshqarishda yordam beradigan dasturiy ta'minotga ishora qiladi.

Hozirgi vaqtda u zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanadigan turli xil huquqiy ilovalarni o'z ichiga oladi. Ushbu dasturlar yuridik xizmatlarni yaratish va taqdim etishni soddalashtirish, shu bilan birga foydalanish imkoniyatini oshirishga qaratilgan.

³ EBENEZER, F. U. THE ROLES OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY IN LEGAL PROFESSION;

⁴ https://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S2448-51362023000300367;

Huquqiy texnologiya sudlar va advokatlardan tashqariga chiqadi; shuningdek, nizolarni onlayn hal qilish va ochiq manba huquqiy materiallar mavjudligi kabi huquq va texnologiya kesishadigan sohalarni ham o'z ichiga oladi.

Yuridik texnologiya dasturiy ta'minot va dasturlarning kompaniya faoliyatiga ta'sirini anglatadi. Ushbu texnologiyalarni texnik xizmat ko'rsatish texnologiyalari yoki buzuvchi texnologiyalarga bo'lish mumkin. Xizmat ko'rsatish texnologiyalari an'anaviy hujjatlarni boshqarish dasturlari, buxgalteriya dasturlari va elektron aloqa vositalarini o'z ichiga oladi. Ular vazifalarning bajarilishini tubdan o'zgartirmasdan, mavjud operatsion protseduralarni yaxshilaydi.

Boshqa tomondan, buzuvchi texnologiyalar ko'pincha ishlash nuqtai nazaridan odamlarga qaraganda samaraliroqdir. Ular yuridik mutaxassislarning ishini almashtiradi va biznes va sanoatning qanday ishlashini o'zgartiradi. Masalan, e-Learning platformalari, sun'iy intellekt yordamida hujjatlarni ko'rib chiqish va nizolarni hal qilish bo'yicha onlayn xizmatlar.

Avtomatlashtirish tendentsiyasi mijozlarga xizmat ko'rsatish chatbotlari va avtomatlashtirilgan hujjatlarni yaratish kabi turli sohalarda yaqqol namoyon bo'ladi. Biroq, bu o'zgarish soatlik hisob-kitob modellariga tayanadigan yuridik firmalar uchun narx belgilashda qiyinchiliklar tug'dirishi mumkin.⁵

Hozirgi kunda raqamli texnologiyalar jamiyatning turli sohalarida, jumladan, advokatura faoliyatida muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu maqolada advokatura sohasida raqamli texnologiyalarning joriy qilinishi, uning afzalliklari va yuzaga keladigan qiyinchiliklar tahlil qilinadi.

Advokat ofisidagi kompyuterlar quyidagi funktsiyalarni bajarish uchun foydalidir:

- axborotni tekshirish va kiritish hamda to'g'riligi va to'liqligini ta'minlash.
- ma'lumotlarni mo'ljallangan ketma-ketlikda tartiblash,
- ma'lumotlarni kelajakda foydalanish uchun saqlash.
- advokatlarga ilgari saqlangan ma'lumotlarga murojaat qilish,
- hisoblash funktsiyalarini bajarish,
- ma'lumotlarni tahlil qilish va umumlashtirish.⁶

Advokatura sohasida raqamli texnologiyalarning afzalliklari

Raqamli texnologiyalar, xususan sun'iy intellekt (AI) va avtomatlashtirish vositalari, advokatlarning kundalik vazifalarini bajarishda samaradorlikni sezilarli darajada oshiradi.

⁵ https://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S2448-51362023000300367;

⁶ EBENEZER, F. U. THE ROLES OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY IN LEGAL PROFESSION;

AI yordamida katta hajmdagi huquqiy hujjatlar tahlil qilinib, tegishli ma'lumotlar ajratib olinadi, bu esa murakkab tahlil va huquqiy strategiyalar ishlab chiqishni tezlashtiradi.

Birinchidan, hujjat va ma'lumotlarni boshqarish- hujjatlarni raqamlashtirish va bulutli saqlash tizimlari advokatlarga istalgan vaqtda hujjatlarga tezkor kirish imkoniyatini beradi. Ushbu texnologiyalar nafaqat vaqtni tejaydi, balki hujjatlarni izlash va ulardan foydalanishda xavfsizlikni oshiradi.

Ikkinchidan, mijozlar bilan muloqotni yaxshilash - onlayn portal va ilovalar orqali mijozlar o'z ishlarining holatini kuzatishlari, hujjatlarni yuklashlari va savollarga javob olishlari mumkin.

Bu advokat va mijoz o'rtasidagi o'zaro muloqotni kuchaytiradi va xizmatlar sifatini oshiradi.

Uchinchidan, xarajatlarni kamaytirish - texnologiyalar orqali operatsion xarajatlarni qisqartirish mumkin. Avtomatlashtirilgan huquqiy vositalar hujjat tayyorlash, due diligence va compliance jarayonlarini soddalashtiradi, bu esa advokatlik firmalariga moliyaviy jihatdan foyda keltiradi.⁷

To'rtinchidan, masofaviy ishlash imkoniyatlari - bulutli texnologiyalar advokatlar va yuridik guruhlar o'rtasidagi masofaviy hamkorlikni ta'minlaydi. Xususan, pandemiya davrida masofaviy ishlash zarurati ortdi va texnologiyalar ushbu ehtiyojni muvaffaqiyatli qondirdi.

Hujjatlarni masofadan boshqarish va real vaqt rejimida muloqot qilish imkoniyati yuridik firmalar uchun yangi imkoniyatlar ochdi.

Beshinchidan, huquqiy xavfsizlikni oshirish - raqamli texnologiyalar, ayniqsa kiberxavfsizlik vositalari, huquqiy ma'lumotlarni himoyalashda muhim rol o'ynaydi. Huquqiy jarayonlarda ma'lumotlarning maxfiyligini ta'minlash va kiberhujumlardan himoalanish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.⁸

Oltinchidan, texnologiyalar advokatura sohasida innovatsion xizmatlarni yo'lga qo'yishga yordam beradi. Masalan, onlayn maslahat platformalari, avtomatlashtirilgan huquqiy shartnomalar (smart contracts) va boshqa raqamli xizmatlar yangi mijozlarni jalb qilish imkonini beradi.⁹

Raqamli texnologiyalar advokatura sohasida katta o'zgarishlarni amalga oshirishga xizmat qilmoqda. Ular ish jarayonlarini tezlashtiradi, mijozlar bilan muloqotni takomillashtiradi va umumiy samaradorlikni oshiradi.

⁷ Niebla Zatarain, J. M. (2018). Artificial intelligence and legal analytics: New tools for law practice in the digital age;

⁸ Jones, E., Ryan, F., Thanaraj, A., & Wong, T. (2021). Digital lawyering: Technology and legal practice in the 21st century. Routledge;

⁹ <https://worldlawyersforum.org/articles/legal-technology-and-innovation-shaping-the-future-of-law/#:~:text=Legal%20technology%20and%20innovation%20are,future%20of%20the%20legal%20profession;>

Ushbu texnologiyalarni muvaffaqiyatli qo'llash uchun huquqshunoslar yangi ko'nikmalarni egallashlari va o'z faoliyatlarida texnologik innovatsiyalardan foydalanishlari kerak.

Raqamli Texnologiyalarning Qo'llanilishida Yuzaga Keladigan Muammolar

Sud tizimida shuningdek advokatlik faoliyatida raqamli texnologiyalarni joriy etishda bir qancha qiyinchiliklar ham mavjud:

- ✓ Xavfsizlik masalalari - ma'lumotlar o'g'irlanishi va kiberhujumlar xavfi ortib bormoqda;
- ✓ Texnologik savodxonlik - advokatlar va boshqa huquqshunoslar uchun yangi texnologiyalarni o'rganish zarurati yuzaga keladi;
- ✓ Moliyaviy xarajatlar - yangi tizimlarni joriy qilish ko'p mablag' talab etadi;

Hozirgi vaqtda jinoyatning aksariyat turlari kompyuter ma'lumotlari va tizimlari jinoyat nishoniga aylanganligi yoki jinoyat kompyuterlar orqali sodir etilganligi yoki kompyuterdagi elektron dalillarning kompyuterga nisbatan muhim bo'lishi bilan bog'liq. Har qanday huquqbuzarlik kompyuterda (jumladan, mobil qurilmalarda) joylashgan muhim dalillarni o'z ichiga olishi mumkin, hatto bu jinoyat kompyuter tizimlariga boshqa tarzda bog'liq bo'lmasa ham.

Bu kiberjinoyat bo'lmasada, jinoiy adliya tizimi elektron dalillarni tan olishi va qayta ishlay olishi kerak.

Bundan tashqari hozirgi kunda bizning mamlakatimizda ham raqamli texnologiyalarining sud tizimida ishlatilishi va ularning advokatlik faoliyati uchun foyali tomonlari oshib bormoqda.

Bugungi globallashuv sharoitida raqamli texnologiyalar butun dunyo bo'ylab barcha sohalarga keng joriy etilib, insoniyat hayot tarziga jadal kirib bormoqda. Bu yo'nalishda samarali ishlarga qo'l urayotgan davlatlar tez taraqqiy etayotgani kuzatilmoqda. Shu bois mamlakatimizda "Ilm, ma'rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili" deb e'lon qilingan joriy yilda barcha soha va tarmoqlarda raqamli texnologiyalarning ilg'or yutuqlaridan keng ko'lamda foydalanishga qaratilgan sa'y-harakatlar izchil amalga oshirib borilmoqda.

Xususan, odamlar eng ko'p murojaat qiladigan sohalardan biri — sud tizimida ham raqamlashtirish siyosatini jadal amalga oshirish, bu orqali aholining og'irini yengil qilish, ortiqcha ovoragarchiliklarga barham berish hamda byurokratiya va korruptsiya holatlarini kamaytirish, xizmatlar ko'rsatishni tezlashtirish choralari alohida e'tibor qaratilmoqda. Darhaqiqat, bugungi kunda odil sudlovga erishish, insonning o'z qonuniy huquq va erkinliklarini sud orqali himoya qila olish imkoni butun dunyo bo'ylab dolzarb masala bo'lib qolmoqda. Yetakchi xalqaro tashkilotlar, jumladan, World Justice Project tahlillariga asosan, dunyoda 1,5 milliarddan ortiq inson odil sudlovga erisha olmay kelmoqda. Koronavirus pandemiyasi tufayli yuzaga kelgan cheklovlar, karantin choralari bu muammoni yanada o'tkirlashtirdi.

Shu bilan birga, pandemiya sharoitida vujudga kelgan vaziyat ko'p jihatdan raqamli texnologiyalarning ahamiyati va ularni turli sohalarga keng joriy etishning imkoniyatlari va dolzarbligini yana bir bor ko'rsatib berdi.

Yuzaga kelgan holat yangicha sharoitlarda ishlash, shu jumladan, sud tizimining samaradorligini oshirishda yangi qirralarni ochdi.

Jahon tajribasi shundan dalolat bermoqdaki, sud-huquq tizimiga raqamli texnologiyalarni joriy etish odil sudlovni amalga oshirish, tizimning shaffofligi va samaradorligini oshirishda tamal toshi hisoblanadi. Masalan, Buyuk Britaniyada ish yuritishning raqamli infrastrukturasiga o'tish dasturi (HM Courts&Tribunals Service Digital Case System) natijasida 2015 yildan beri ishlatilgan qog'oz hajmini 500 tonnaga kamaytirish, da'vo arizasini topshirish vaqtini 15 ish kunidan 10 daqiqagacha qisqartirishga erishilgan. Ekspertlar fikriga ko'ra, 2023 yilga kelib, yiliga 2 milliondan ortiq ishlar real sud majlislar zalidan tashqarida o'tkazilishi orqali 244 mln. funt tejab qolinadi. Buyuk Britaniyadagi CaseLines raqamli hujjatlar almashinuvi tizimi samarasi o'laroq, Qirollik sudida majlislar hajmi 50 foizga qisqarishiga erishilgan. Bugungi kunda Singapur sudlaridagi hujjatlar almashinuvinin 84 foizi elektron texnologiyalar orqali amalga oshirilmoqda, 400 ga yaqin yuridik firmalar esa yagona ma'lumotlar bazasiga kirish imkoniga ega. Videokonferensiya aloqasi Vengriya, AQSh, Buyuk Britaniya, Niderlandiya, Belgiya, Italiya, Irlandiya, Avstraliya, Birlashgan Arab Amirliklari, Singapur, Kanada kabi yetakchi davlatlar sudlarida keng ishlatilmoqda. Shuningdek, Dubay xalqaro moliyaviy markazi (DIFC) va Smart Dubai birgalikda blokcheyn texnologiyasi asosida hujjatlar almashinuvi orqali ishlaydigan sud tizimini yaratish borasida hamkorlik qilmoqda.¹⁰

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Sud hokimiyati organlari faoliyatini raqamlashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorida "So'nggi yillarda sudlar faoliyatida zamonaviy texnologiyalarni keng joriy etish bo'yicha amalga oshirilgan tadbirlar fuqarolar va tadbirkorlik subyektlariga o'z huquqlari va manfaatlarini himoya qilish uchun sudga murojaat qilishni erkinlashtirish, umuman odil sudlovga erishishni oshirish hamda sudlar faoliyatida ochiqlik va shaffoflikni ta'minlash imkonini berdi.

Shu bilan birga, bugungi kunda sudlarda ishlarni ko'rishda ko'pgina vazirlik va idoralar bilan ma'lumot almashinuvi ularning axborot tizimlari o'zaro integratsiya qilinmaganligi sababli asosan qog'oz shaklida amalga oshirilmoqda. Bundan tashqari, sudlar tomonidan fuqarolar va tadbirkorlarga ko'rsatiladigan interaktiv xizmatlar turini kengaytirish bo'yicha ishlarni jadallashtirish talab etiladi

¹⁰ <https://strategy.uz/index.php?news=1115&lang=uz;>

Quyidagilar sud hokimiyati organlari faoliyatini raqamlashtirishning keyingi bosqichdagi vazifalari etib belgilansin:

fuqarolar va tadbirkorlik subyektlariga ko'rsatiladigan interaktiv elektron xizmatlar turlarini kengaytirish, har bir murojaatni ko'rib chiqish jarayonining onlayn kuzatib borilishini ta'minlash, sud binolarida interaktiv xizmatlardan erkin foydalanish imkoniyatini yaratish;

sudlarda odil sudlovni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarning tezkorlik bilan olinishini ta'minlash uchun vazirliklar, idoralar va boshqa tashkilotlar bilan elektron ma'lumotlar almashinuvini yanada kengaytirish;

maxsus axborot dasturlarini joriy etish orqali sudyalarning hamjamiyati organlari faoliyatining ochiqligi va shaffofligini ta'minlash;

sud majlislarida masofadan turib, jumladan mobil qurilmalar va elektron hamkorlikning boshqa shakllari orqali ishtirok etish imkoniyatini kengaytirish, shuningdek ish bo'yicha taraflar uchun sud qarorlarini onlayn tarzda olish imkoniyatini yaratish;

sudning axborot tizimlari, ma'lumotlar bazalari va boshqa dasturiy mahsulotlari axborot va kiberxavfsizligini ta'minlash, xizmat axborotlari va ma'lumotlarini kompleks himoya qilish bo'yicha choralarni kuchaytirish¹¹ deya keltirib o'tilgan.

Xulosa

Advokatura sohasida raqamli texnologiyalarning qo'llanilishi huquqiy xizmat ko'rsatish sifatini oshiradi va jarayonlarni tezlashtiradi. Shu bilan birga, texnologiyalardan to'liq foydalanish uchun xavfsizlikni ta'minlash va xodimlarning malakasini oshirish zarur. Raqamli texnologiyalar advokatura sohasida katta imkoniyatlar yaratish bilan birga, bir qator muammolarni ham keltirib chiqaradi. Ularning to'g'ri qo'llanilishi huquqshunoslarning ish samaradorligini oshirishi, mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilashi va yuridik xizmatlarni raqobatbardosh qilishga yordam berishi mumkin. Biroq, kiberxavfsizlik, ma'lumotlar maxfiyligi, texnologiya integratsiyasi va malaka yetishmovchiligi kabi muammolarni hal qilish zarur. Bu muammolarni bartaraf etish uchun advokatlik firmalariga texnologiyalarga sarmoya kiritish va xodimlarni o'qitish, shuningdek, davlat regulyatorlarining aniq qo'llab-quvvatlashlari kerak. Shunday qilib, raqamli texnologiyalarning to'g'ri qo'llanilishi huquqiy tizimni yangilash va modernizatsiya qilish imkoniyatini yaratadi, ammo bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun mos tartib va resurslarni talab etadi.

¹¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Sud hokimiyati organlari faoliyatini raqamlashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori., <https://lex.uz/docs/-4979896>;

REFERENCES

1. S. Akhmetov, "Legal Technologies in Practice: Enhancing Advocacy Efficiency," Legal Studies Journal, 2023;
2. Kuldosheva, G. (2022). Challenges and Opportunities for Digital Transformation in the Public Sector in Transition Economies: The Case of Uzbekistan. Harnessing Digitalization for Sustainable Economic Development, 365;
3. https://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S2448-51362023000300367;
4. EBENEZER, F. U. THE ROLES OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY IN LEGAL PROFESSION;
5. Niebla Zatarain, J. M. (2018). Artificial intelligence and legal analytics: New tools for law practice in the digital age;
6. Jones, E., Ryan, F., Thanaraj, A., & Wong, T. (2021). Digital lawyering: Technology and legal practice in the 21st century. Routledge;
7. <https://worldlawyersforum.org/articles/legal-technology-and-innovation-shaping-the-future-of-law/#:~:text=Legal%20technology%20and%20innovation%20are,future%20of%20the%20legal%20profession>;
8. <https://strategy.uz/index.php?news=1115&lang=uz>;
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Sud hokimiyati organlari faoliyatini raqamlashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori., <https://lex.uz/docs/-4979896>;